

Raadsbrief

Datum 27 mei 2025

Onderwerp Voortgang opgave vluchtelingen
Versienummer 1

Portefeuillehouder Anja Roelfs

Samenvatting

In het najaar van 2023 stelde de gemeenteraad de lange termijn aanpak opgave vluchtelingen vast. De ontwikkelingen in deze opgave zijn en blijven aan veranderingen onderhevig. Met name de Spreidingswet en het daar bijhorende verdeelbesluit, de verandering van de normvergoeding Oekraïne opvang en het mogelijke verbod op voorrang van statushouders op de woningmarkt hebben impact op de opgave. Via deze raadsbrief wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken als het gaat om de opvang van Oekraïense ontheemden, asielopvang en huisvesting statushouders. Daarnaast informeren we over het mogelijke effect van het landelijke beleid op gemeente Zwolle.

Bijlagen

Openbaarheid

Onder embargo tot 11 juni 2025

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De ontwikkelingen met betrekking tot de opgave vluchtelingen:

1. Opvang Oekraïense ontheemden
2. Asielopvang
3. Huisvesting statushouders

Datum 27 mei 2025

Inleiding

In het najaar en voorjaar ontvangt de gemeenteraad de integrale voortgangsrapportage vanuit het programma en de afdeling over de opgave vluchtelingen, ontheemden en statushouders aan de hand van een raadsbrief. Afgelopen najaar informeerden wij uw raad al over het strengere landelijke asielbeleid en de mogelijke intrekking van de Spreidingswet die sinds 1 februari 2024 van kracht is. De Spreidingswet is echter nog steeds van kracht en op 24 december 2024 ontvingen wij het verdeelbesluit waarin Zwolle verantwoordelijk is voor 648 opvangplekken waarvan 103 plekken voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv). Het totale aantal is lager dan de in de Spreidingswet aangekondigde 717 opvangplekken, het aantal amv plekken is hoger dan de verwachte 61.

In deze brief rapporteren wij over de voortgang van het afgelopen half jaar, gaan we in op de veranderlijke landelijke dynamiek rondom het onderwerp en wat daarbij van invloed is op de Zwolse vluchtelingenopgave.

Kader

- [Nota lange termijn aanpak opgave vluchtelingen 2023-2027 \(Raadsbesluit 27-11-2023\)](#);
- [Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen \(Spreidingswet, van kracht sinds februari 2024\)](#);
- [Vluchtelingenopvang vaststellen aantal plekken in de gemeente Zwolle voor de Spreidingswet \(raadsbesluit 23-09-2024\)](#).
- [Raadsbrief Koers verdeelbesluit Spreidingswet \(25 februari 2025\).pdf](#)

Kernboodschap

Met deze raadsbrief informeert het college de gemeenteraad over de voortgang met betrekking tot de opvang van Oekraïense ontheemden, de realisatie van asiel opvangplekken en de huisvesting van statushouders. We gaan voor deze onderwerpen op hoofdlijnen in op de effecten van landelijke ontwikkelingen op het realiseren van de Zwolse vluchtelingenopgave. De gemeente Zwolle blijft zich inzetten voor kwalitatieve en leefbare opvang voor ontheemden, vluchtelingen en statushouders in onze stad.

Toelichting

Opvang Oekraïense ontheemden

Voor het opvangen van ontheemden uit Oekraïne heeft de gemeente Zwolle een inspanningsverplichting van 685 opvangplekken, we voldoen hier met 728 plekken ruimschoots aan. Momenteel verblijven er 641 Oekraïense ontheemden in onze Zwolse opvanglocaties. Niet alle plekken zijn bezet vanwege enkele verbouwingen en doordat we niet alle kamers volledig kunnen bezetten, wat voor komt als er bijvoorbeeld een gezin van drie personen in een vierpersoonskamer verblijft. Het afgelopen jaar zijn de opvanglocaties verbouwd om de kwaliteit van leven te verhogen. Er is in pandig sanitair gerealiseerd op elke locatie, een keuken en woonkamer gemaakt op iedere verdieping en daarnaast zijn ruimtes gecreëerd voor studie en recreatie. De laatste aanpassingen aan de gebouwen zijn medio juni 2025 afgerond.

Regeling tijdelijke bescherming

De Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) werd in eerste instantie in werking gesteld om Oekraïense ontheemden tijdelijk opvang en medische zorg te bieden. De RTB werd in 2022 geactiveerd voor een jaar, met een mogelijkheid om deze twee keer te kunnen verlengen tot en met 4 maart 2025. Gezien de onzekere situatie in Oekraïne heeft de Raad van de Europese Unie de RTB hierna nog eens

Datum 27 mei 2025

verlengd tot en met 4 maart 2026. Het is nog onduidelijk wat er na 4 maart 2026 zal gebeuren. Het kabinet werkt aan een terugkeerprogramma en een nationale terugvaloptie wanneer terugkeren nog niet mogelijk blijft. Wij volgen de ontwikkelingen in Den Haag en Europa op de voet. En we werken verschillende scenario's uit om zo goed mogelijk voorbereid te zijn op een eventuele nieuwe situatie.

Eigen bijdrage

Vanaf 1 januari 2025 betalen Oekraïense ontheemden die werken of een uitkering ontvangen een eigen bijdrage. Deze eigen bijdrage is voor de kosten van gas, water en elektriciteit. Het gaat in Zwolle om 340 ontheemden die deze eigen bijdrage dienen te betalen. Nagenoeg alle Oekraïense bewoners die betalingsplichtig zijn betalen deze eigen bijdrage. Voor vier ontheemden die niet aan de betaling hebben voldaan zijn inmiddels vervolgstappen in de vorm van herinneringen, aanmaningen en een gesprek ingezet. Hierna wordt beoordeeld of een gerechtsdeurwaarder wordt ingeschakeld.

Derdelanders

Er verblijven momenteel nog 18 derdelanders in de Zwolse Gemeentelijke opvanglocaties. Op 19 december 2024 heeft het Europees Hof van Justitie uitgesproken dat de tijdelijke bescherming voor deze derdelanders mag stoppen. Momenteel bestudeert het ministerie van Asiel en Migratie de uitspraak van de Raad van State. Die oordeelde op 23 april 2025 dat de overheid de tijdelijke bescherming van derdelanders mag beëindigen. In afwachting van verdere uitspraken mogen de derdelanders nog in de gemeentelijke opvang verblijven. Merkbaar is dat een deel van de derdelanders op eigen initiatief al is vertrokken sinds de uitspraak van het Europees Hof. We volgen de ontwikkelingen om, waar nodig, vervolgens de derdelanders zo goed mogelijk te begeleiden in dit proces van terugkeer of asielaanvraag.

Asielopvang

Op dit moment is de opgave voor opvangplekken voor de Spreidingswet 545 reguliere opvangplekken en 103 amv opvangplekken te realiseren voor 1 juli 2025. Gezien het aflopen van de huidige opvanglocatie aan de Meeuwenlaan (Regionale opvanglocatie (ROL); 300 plekken) en de tijdelijkheid van de locatie Breughel op Oosterenk (amv opvang; 45 plekken) zoeken we naar locaties om de hele opgave permanent te realiseren. Met de mogelijke realisatie van De Tippe (400 plekken) is ervoor nu nog een opgave van 145 reguliere plekken en 103 amv plekken.

Bestuurlijke koers

In het najaar van 2023 stelde de gemeenteraad de lange termijn aanpak opgave vluchtelingen vast. De gemeente Zwolle zet de lijn van de lange termijn aanpak voort en zoekt naar locaties voor duurzame en leefbare opvangplekken voor vluchtelingen. We streven naar het realiseren van het aantal opvangplekken conform verdeelbesluit. De werkelijkheid is echter weerbarstig en maakt dit een lastige opgave. Hierover hebben wij uw raad geïnformeerd in de raadsbrief Koers verdeelbesluit Spreidingswet van 26 februari 2025. In lijn met de lange termijn aanpak opgave vluchtelingen wordt onderzocht hoe de interne organisatie kan worden omgevormd van een crisisorganisatie en een programmaorganisatie naar een afdeling die structureel is ingebed in de gemeente Zwolle. Hierdoor kunnen we actief in de relevante netwerken gaan participeren, langdurige relaties aangaan met onze samenwerkingspartners en kan er proactiever en strategischer gehandeld gaan worden.

We streven ernaar om voor de zomer een meerjarige bestuursovereenkomst te sluiten met het COA waarin kwalitatieve, kwantitatieve en financiële afspraken worden gemaakt voor tenminste 15 jaar. Hiermee kunnen we een stabiele basis leggen voor de huidige en toekomstige samenwerking.

Datum 27 mei 2025

Verkenning permanente opvang

Gezien de grote opgave die er ligt wordt continue gezocht naar nieuwe locaties/opvangplekken. Mogelijk kansrijke locaties worden in eerste instantie in een intern onderzoek afgewogen aan de hand van de 7 B's, we noemen dit de preverkenning. Kansrijke locaties worden verder verkend en openbaar gemaakt nadat het college daartoe besluit.

Eerder is besloten dat drie locaties nader verkend zouden worden voor permanente opvang.

- De locatie Rijnlaan: Deze locatie is nu in gebruik als doorstroomlocatie en wordt zoals eerder besloten nader verkend voor duurzame reguliere opvang. Daarnaast heeft het college besloten om deze locatie ook te onderzoeken voor opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv).
- De locatie prof. Feldmannweg: Het COA is niet tot overeenstemming gekomen met de grondeigenaren. Momenteel loopt onderzoek naar opvang in eigen beheer. Vanuit het COA wordt gewerkt aan nieuwe gemeentelijke opvangvorm DGO (Duurzame Gemeentelijke Opvang). We zijn de mogelijkheden hiervan aan het verkennen. Zoals eerder al gecommuniceerd met de buurt wordt de prof. Feldmannweg meegenomen in het onderzoek naar opvang in eigen beheer. Daarbij spitst de verkenning zich nu toe op de haalbaarheid van een DGO op deze locatie.
- De locatie Cibap: Deze locatie is afgefallen vanwege de verkoop van het terrein aan vastgoedontwikkelaar MWPO. De locatie wordt de komende jaren verhuurd aan het Cibap om onderwijsactiviteiten voort te zetten.

In relatie tot de zoektocht naar opvangplekken onderzoeken we de mogelijkheden tot opvang in de gebiedsontwikkelingen, opvang in eigen beheer en ook locaties die geen onderdeel zijn van een gebiedsontwikkeling.

Verkenning opvang Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen

Om te voldoen aan de Spreidingswet hebben we een aantal locaties nodig voor opvang van amv. Daarnaast doen we onderzoek wat de gevolgen zijn als we in Zwolle meer amv opvangen dan noodzakelijk vanuit de Spreidingswet. Dit omdat deze doelgroep mogelijk beter past binnen een stedelijke omgeving, waarbinnen de onderwijsstructuur uitgebreider is en daardoor beter aansluit, dan in regiogemeenten. In de Spreidingswet staat beschreven dat regiogemeenten kunnen samenwerken door een deel van elkaars opgave over te nemen of te ruilen. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn dat de gemeente Zwolle meer amv plekken realiseert en dat een of meerdere regiogemeenten in ruil hiervoor meer reguliere plekken realiseren. We onderzoeken wat in dit kader de wensen, mogelijkheden en gevolgen zijn voor ons en onze regiogemeenten.

Opvang in eigen beheer

Op 8 november 2024 heeft uw raad de motie M-42 Vluchtelingenopvang in eigen Zwolse hand, aangenomen. Ter uitvoering van deze motie zijn wij gestart met het verkennen van de (on)mogelijkheden van gemeentelijke exploitatie. Met de komst van de Spreidingswet begin 2024 wordt gemeenten de mogelijkheid geboden om zelf een opvang te exploiteren. De exploitatie van een opvanglocatie heeft verschillende materiële en immateriële aspecten. Een aantal onderdelen zijn goed uitvoerbaar voor gemeenten (bijvoorbeeld pandbeheer en dagelijkse begeleiding). Enkele aspecten kennen echter meer uitdaging, waarbij de koppeling van systemen, privacy-eisen en de benodigde wet-

Datum 27 mei 2025

en regelgeving (op het gebied van o.a. toezicht) nodig zijn. De verwachting is niet dat dit op korte termijn gerealiseerd kan worden.

Uit contact met het ministerie van Asiel & Migratie (A&M) blijkt dat er op dit moment gewerkt wordt aan een inventarisatie van wat er nodig is om volledige gemeentelijke exploitatie mogelijk te maken. Op dit moment is volledige gemeentelijke exploitatie niet mogelijk, de verwachting is dat dit de komende jaren nog niet het geval zal zijn.

Naast het concept van volledige gemeentelijke exploitatie, wordt ook gewerkt aan de mogelijkheid tot duurzame gemeentelijke opvang (DGO). Bij een DGO zijn gemeente en COA samen verantwoordelijk voor de exploitatie van de opvanglocatie. Het DGO-concept wordt uitgewerkt door het COA in afstemming met de VNG en het ministerie van A&M. Per 1 juli 2025 kunnen gemeenten asielopvang exploiteren via de Regeling DGO. De definitieve kaders worden pas uiterlijk 1 september 2026 verwacht.

Op dit moment wordt de verkenning naar de mogelijkheden voor duurzame gemeentelijke opvang (DGO) voortgezet. Verwachting is dat er tegen de zomer meer duidelijkheid is over de (on)mogelijkheden van deze vorm van opvang voor Zwolle.

Meeuwenlaan

Aan de Meeuwenlaan 8 worden sinds 2023 circa 300 statushouders en kansrijke asielzoekers opgevangen door het COA. De gemeente heeft in 2023 met het COA afgesproken dat deze locatie in ieder geval openblijft tot 1 februari 2026 met de mogelijkheid om nog één jaar te verlengen tot 1 februari 2027. Het COA heeft een verzoek tot verlenging ingediend omdat er in Zwolle nog geen vervangende locatie is gevonden. In de bestuursovereenkomst staat dat de gemeente bij het besluit over een eventuele verlenging in gesprek gaat met de klankbordgroep. Ook wil het college weten wat de ervaringen van de wijkbewoners rondom de opvanglocatie zijn. Hiertoe is een enquête uitgezet waarvan de resultaten medio juni worden verwacht. Het college zal daarna een besluit nemen over het verzoek van het COA en aansluitend uw raad hierover informeren.

Noodopvang

In 2024 werden 45 bedden in de Oekraïne opvang tijdelijk ingezet als crisisnoodopvang voor asielopvang. Deze plekken zijn vanaf het najaar geleidelijk aan afgebouwd, inmiddels zijn alle vluchtelingen die hier verbleven overgeplaatst naar reguliere locaties in Zwolle of daarbuiten.

Huisvesting statushouders

Ieder half jaar wordt de taakstelling huisvesting statushouders bekend gemaakt. Voor de eerste helft van 2025 (taakstelling 2025-I) werd de taakstelling voor de gemeente Zwolle vastgesteld op 131, later bijgesteld naar 111. Hier komen er nog 36 bij omdat we vorig jaar de taakstelling niet hebben behaald. De taakstelling voor de tweede helft van dit jaar (taakstelling 2025-II) bedraagt voor Zwolle 96. Dit maakt de totale taakstelling huisvesting statushouders voor dit jaar 243. In januari tot en met april zijn er 83 statushouders gehuisvest. We gaan hierbij uit van de cijfers zoals de toezichthouder van de provincie deze maandelijks publiceert.

Doorstroom locatie (DSL) Rijnlaan

Vanaf 15 november 2024 is de locatie aan de Rijnlaan in gebruik genomen als DSL. Dat de locatie niet vanaf het begin volledig bezet is heeft te maken met het feit dat oplevering van deze locatie en van de flexwoningen tegelijk plaatsvond. Er is voorrang gegeven aan duurzaam wonen van statushouders in

Datum 27 mei 2025

de flexwoningen boven het tijdelijk wonen van 1 jaar in de DSL. Begeleiding van de statushouders naar de nieuwe huisvesting is noodzakelijk en kost tijd. Hier zijn meerdere processen en partijen bij betrokken wat maakt dat niet alle statushouders tegelijk geplaatst kunnen worden. De verwachting is dat de DSL medio juni vol is. In november 2024 werd de financiering van Doorstroomlocaties onhold gezet. Op 14 februari 2025 heeft het kabinet de financiële regeling voor Doorstroomlocaties vastgesteld. Na publicatie van de regeling is de financiering voor de DSL voor de komende 3 jaar geregeld. Zoals eerder besloten vindt momenteel onderzoek plaats naar de mogelijkheden voor permanente opvang op deze locatie. We onderzoeken de mogelijkheid om deze locatie in te zetten als kleinschalige opvang locatie (kso) vluchtelingen. Kso's zijn (permanente) locaties van 100 tot 150 bewoners, waar bewoners zelfstandiger wonen dan op een azc, omdat er geen 24/7 begeleiding aanwezig is. In Zwolle kan een kso ingericht worden als dependance van een grotere locatie in de gemeente. Bewoners van de kso gaan dan voor bijvoorbeeld een doktersbezoek of taallessen naar de hoofdlocatie.

Daarnaast heeft het college besloten om voor deze locatie ook te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor opvang voor amv. Het COA heeft aangegeven beide opties als kansrijk te zien en nader te willen onderzoeken

Flexwoningen

In 2024/2025 kwamen en komen op verschillende locaties in Zwolle flexwoningen beschikbaar. Van deze woningen is 30% beschikbaar gesteld, of komt beschikbaar voor statushouders die aan Zwolle zijn gekoppeld. De eerste flexwoningen zijn in november 2024 opgeleverd aan de dokter Eeftinck Schattenkerkweg in de Oosterenk. Inmiddels wonen er 18 statushouders in deze flexwoningen. Dit voorjaar worden nieuwe flexwoningen opgeleverd bij Windesheim en in het najaar aan de Nijverheidsstraat. Van de flexwoningen bij de campus Windesheim zijn er 12 bestemd voor jongvolwassen statushouders in de leeftijd van 18 tot en met 23 jaar.

Amv met status

Op dit moment wonen er 12 amv met een status aan de Brahmsstraat en 3 aan de Dollard. Daarnaast verwachten wij per 1 juli de locatie aan de Vrouwenlaan te openen, waar 16 amv met een status zullen worden gehuisvest. Hiermee komt het totaal aantal amv met een verblijfsstatus in Zwolle op 31. De indicatieve taakstelling voor amv met status is momenteel 24. De locatie aan de Vrouwenlaan wordt gerealiseerd en beheerd door You Care, die ook verantwoordelijk is voor de begeleiding van de bewoners. Deze locatie wordt in gebruik genomen wanneer de benodigde vergunningen verleend zijn.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

In het najaar van 2024 is tijdens de werkconferentie Vluchtelingen samen met diverse partners in de stad gesproken over het thema participatie en integratie van nieuwe Zwollenaren, vluchtelingen en ontheemden. We hebben hierbij ingezoomd op drie thema's:

1. Verkrijgen en behouden van (vrijwilligers) werk/ zinvolle dagbesteding
2. Financiële zelfredzaamheid en administratie
3. Inburgering en taalontwikkeling

Er is tijdens deze werkconferentie veel waardevolle input opgehaald bij onze partners in de stad, maar ook bij vluchtelingen zelf. Gedurende de eerste maanden van 2025 is gewerkt aan nadere uitwerking van hetgeen is opgehaald tijdens de werkconferentie vluchtelingen. In verschillende werkgroepen, waarin diverse lokale partners zijn vertegenwoordigd, zijn acties benoemd en toegekend aan deelnemende partijen. Ook is gestart met de uitvoering van acties. Uitgangspunt hierbij is dat betrokken partijen in Zwolle samen werken aan het versterken van participatie en integratie van nieuwe

Datum 27 mei 2025

Zwollenaren, en dat we op de hoogte zijn van elkaars aanbod en mogelijkheden. Daarnaast werken we samen aan concrete oplossingen voor knelpunten en uitdagingen.

We willen de vluchtelingenopgave integraal en omgevingsbewust aanpakken. We werken daarom opgavegericht met diverse Zwolse partners aan het vraagstuk. Met behulp van een aantal interne en externe sessies bepalen we de gezamenlijke ambitie en zetten we in op een betere samenwerking tussen de verschillende organisaties.

Bij iedere nieuw te openen locatie volgt een participatieproces gericht op die specifieke locatie. Zo is er bij de ontwikkeling van de Rijnlaan een klankbordgroep opgericht, de samenwerking met de klankbordgroep is goed verlopen. De deelnemers dachten actief mee en kwamen met ideeën om de integratie van de nieuwe bewoners in de wijk te bespoedigen. In november was er een geslaagd open huis waar ongeveer 100 buurtbewoners op afkwamen. Omwonenden worden nu verder geïnformeerd met brieven/mail en kunnen altijd even binnenlopen of zelf contact opnemen bij vragen of opmerkingen. De klankbordgroep is overgegaan in een omwonendenoverleg. Dit omwonendenoverleg bestaat uit een groep van 20 omwonenden en komt ongeveer om de drie maanden samen.

In november vond de informatiebijeenkomst over de woonvorm voor amv aan de Vrouwenlaan plaats. Hier waren zo'n 220 bezoekers aanwezig, de hoge opkomst lijkt deels te verklaren vanwege een anonieme brief in de wijk die veel teweegbracht. Hierdoor was er sprake brede belangstelling. Een groot aantal bewoners gaf aan actief iets voor de jongeren te willen betekenen. Dit resulteerde in 35 aanmeldingen voor vrijwilligerswerk, 16 voor de klankbordgroep en 15 voor het omwonendenoverleg, wat getuigt van de bereidheid om samen te werken en bij te dragen aan een goede sfeer in de buurt. De klankbordgroep werkt mee aan het beheerplan en denkt mee over hoe de woonvorm een goede plek kan krijgen in de wijk. Ook bij de opvanglocatie Meeuwenlaan is een klankbordgroep opgericht, het oprichten van een omwonendenoverleg is voor deze locatie niet gelukt omdat er onvoldoende animo was. Daarom is de klankbordgroep weer betrokken nu het COA ons heeft verzocht op de opvanglocatie Meeuwenlaan te verlengen.

Communicatie

Het doel van de communicatie is om inwoners duidelijk te informeren over het vraagstuk en de opgaven waar wij als stad voor staan zodat ze zich een compleet beeld kunnen vormen over het onderwerp. Daarbij dient de communicatie ook als doel om mensen die willen, in staat te stellen om mee te denken. Communicatie gaat over het algemeen over het proces, de mijlpalen en de planning. Daarnaast is communicatie bedoeld om sentimenten die leven en die we ophalen bij bijeenkomsten, te duiden en hier indien nodig op in te spelen in vervolggcommunicatie.

Uitgangspunten voor communicatie: De communicatie is gebaseerd op transparantie, vroegtijdige betrokkenheid waar mogelijk, uniforme werkwijze, maatwerk in persoonlijk contact, aanspreekbaarheid, eenduidige kernboodschap en monitoring van sentimenten in de wijk.

Fasen van communicatie: Er zijn verschillende fasen in het communicatieproces: vóór de besluitvorming, bij de start van de formele verkenning, bij de definitieve locatiekeuze en tijdens de realisatie van de opvanglocatie.

Klankbordgroep: Vanaf de definitieve locatiekeuze van een opvanglocatie wordt een klankbordgroep opgericht met betrokkenen uit de wijk om signalen en ideeën op te pakken en wederzijds begrip te bevorderen. Bij opening van een locatie gaat de klankbordgroep over in een omwonendenoverleg.

Datum 27 mei 2025

Online communicatie: De gemeente zal ook online communicatie inzetten, zoals informatie op de webpagina www.zwolle.nl/vluchtelingen en online formulieren voor vragen en suggesties van de inwoners. Daarnaast is er een algemeen e-mailadres vluchtelingen@zwolle.nl.

Financiën

Op 14 november heeft het ministerie van asiel en migratie de nieuwe normvergoeding voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen voor 2025 bekend gemaakt. Het nieuwe normbedrag is € 44 per dag per opvangplek. In 2024 was dit nog € 61 per dag per opvangplek. Ondanks deze fors lagere vergoeding verwachten wij in 2025 de kosten van opvang van de Oekraïense vluchtelingen te kunnen betalen uit dit normbedrag. Als de kosten van opvang van de Oekraïense vluchtelingen boven het normbedrag van € 44 per dag per opvangplek uitkomen bestaat ook de mogelijkheid om de werkelijke kosten van opvang te declareren bij het Rijk. Dit brengt extra verantwoordingseisen met zich mee, onze financiële administratie is indien nodig hierop ingericht. Op basis van onze huidige kostenramingen gaan we ervan uit dat het normbedrag toereikend is.

In de landelijke politiek worden verschillende wetsvoorstellen en maatregelen aangekondigd die impact zullen hebben op onze lokale praktijk. Het is nog onduidelijk wat de financiële impact precies zal zijn. De VNG heeft zorgen geuit en vragen gesteld aan het ministerie. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwlettend.

Risico's

Oekraïense ontheemden

Binnen de opvang is sprake van overlast gevende bewoners. Dit lijkt veelal voort te komen uit psychische kwetsbaarheid en/of verslavingsproblematiek. Er zijn momenteel vijf bewoners die ernstige overlast veroorzaken vanuit onbegrepen en/of crimineel gedrag. Dit heeft effect op het welzijn en de veiligheidsbeleving van andere Oekraïense ontheemden en vraagt veel aandacht van onze medewerkers. Binnen de regio wordt gezocht naar (semi-)permanente oplossingen voor overlast gevende Oekraïense ontheemden.

Datum 27 mei 2025

Asielopvang

Op 1 juli 2025 zullen wij niet voldoen aan het verdeelbesluit vanuit de Spreidingswet. Het is onduidelijk wat de consequenties hiervan zijn. De minister heeft gezegd dat er voor de zomer een beleidskader komt waarin onder andere beschreven staat wat de gevolgen zijn van het niet tijdig realiseren van locaties. Eén van de mogelijke consequenties zou kunnen zijn dat de minister een locatie/pand aanwijst. We weten dat we de taakstelling de komende tijd niet gaan halen, het blijft daarom nodig om meer locaties te zoeken die in aanmerking kunnen komen voor opvang van vluchtelingen.

Huisvesting statushouders

Onlangs heeft de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening een voorstel voor aanpassing van de Huisvestingswet in consultatie gebracht. Hierin staat dat er een verbod wordt ingesteld op het met voorrang huisvesten van statushouders, op grond van het feit dat zij statushouder zijn. Hierdoor neemt de kans op langdurige afhankelijkheid van sociale voorzieningen toe. Daarnaast heeft dit grote gevolgen voor de doorstroom in de keten van opvang en huisvesting.

De VNG gaat de gevolgen, kansen en risico's van het voorstel samen met gemeenten verder in kaart brengen en dit onder de aandacht van de minister en Tweede Kamer brengen.

Vervolg

De raad wordt op onderdelen apart geïnformeerd of om een besluit gevraagd, bijvoorbeeld over de locatieverkenning voor nieuwe opvanglocaties. In het najaar volgt een actualisatie van deze raadsbrief.

Openbaarheid

Deze raadsbrief is onder embargo tot 11 juni 2025 in verband met het informeren van stakeholders en omdat het college op één moment wil communiceren over de besluitvorming rond vluchtelingenopvanglocaties.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer